

8866

Polmission
Helsingfors

Proszę zakomunikować Rządowi następujący projekt naszej odpowiedzi na notę Sowietów: Polska, prowadząc politykę pokojową, traktuje przychylnie każdą inicjatywę, zmierzającą do utrzymania i utrwalenia pokoju; przyjęła więc propozycję Ligi Narodów omówienia sprawy rozbrojeń, a narady w tej kwestji trwają obecnie w Paryżu.

Z zadowoleniem też przyjmuję do wiadomości oświadczenie Rosji o jej polityce pokojowej i jest gotowa wziąć pod uwagę każdą konkretną propozycję, gwarantującą wzajemny pokój. Rząd Polski godząc się zasadniczo na omówienie odnośnych kwestji z Rosją, proponuje jednak przesunięcie terminu rozpoczęcia ewentualnej konferencji do ukończenia narad w Lidze Narodów, której propozycję wcześniej przyjął.

Jesteśmy zgodni ze stanowiskiem Finlandji niezwoływania umyślnego zjazdu Ministrów Spraw Zagranicznych w tym przedmiocie, jak wogóle nienadawania znaczenia, czy rozgłosu propozycjom Sowietów.

Polexterne

ODPIS TELEGRAMU SZYFROWEGO.

P.Jodko do M.S.Z.

Ryga 27 czerwca 1922r.

Mejerowicz proponuje formalnie odbyć konferencję 4 ministrów dla omówienia rosyjskiej propozycji rozbrojenia. Zgadza się na Rewel. Nie sądzi, że można rozstrzygnąć kwestję, powołując się na Ligę Narodów gdyż Rosja do niej nie należy. Wysyłam raport.

P. Neumann do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Rewel, 21 czerwca 1922 r.

Rząd Estoński uważa porozumienie z nami za konieczne, ewentualnie proponuje konferencję. Projekt naszej odpowiedzi tu nie do przyjęcia. Opinia tutejsza żąda wzięcia udziału w konferencji z Sowietami, by nie dawać argumentów agitacyjnych. Proszę o instrukcje telegraficzne.

Wyprawa do Helskingsfors pociągowa do Rygi i Rewla, z komentarzem
urządniczym i radą odpowiednich argumentów. Wyprawa, i
do Rosji do tego nie należy.

PILSUDSKI
INSTITUTE

ARCHIVED
New York

Rm

8866

Odpis depeszy z Helsingforsu z dn. 29/VI
otrzymana 30.VI.

Minister Spraw Zagranicznych wezwał posłów nadzwyczajnych i ministrów pełnomocnych Bałtyckich i zakomunikował nam tekst noty, która jutro lub pojutrze będzie wręczona Przedstawicielowi Sowietów.

Główne argumenty noty są następujące: Rząd Finlandzki zgadza się zasadniczo z zamierzeniami noty sowietów, akceptuje z chęcią dyskusję nad wszelkimi projektami praktycznymi mającymi na celu współpracę pokojową na zasadach ustalonych w ^{ra}traktatach międzynarodowych. Rząd Finlandji widzi w fakcie zaproszenia jednej tylko grupy państw przy wymienieniu innych uznanie przez sam rząd sowiecki, że konferencja Rosji, Polski, Estonji, Łotwy, Finlandji nie może w tej sprawie dać rezultatów, jakich Rosja oczekuje. Kwestja rozbrojenia na morzu, względnie neutralizacji, zapoczątkowane w traktacie dorpackim mogą być skutecznie rozstrzygane jedynie wobec wszystkich zainteresowanych. Rząd Finlandji oczekuje zakomunikowania przez Rząd Rosji programu i listy państw, które jego propozycję przyjął i dopiero wtenczas wypowie się odnośnie miejsca oraz daty zamierzonej konferencji.

1/11.

Laskany Panu - Waprow!

Pracownikem dyktando, oraz praca. Decyzja i of. projektowania
 w. zjazd ekspertów rolniczych Państw. Państwowego, o ile pro-
 bycia wyników umiarkowanego Finlandji, oraz z zachowaniem
 obywateli kompromisy w Warszawie? Instytucje o tej sprawie
 nie odgrywa w pomiarach.

Ciebie Waprow!

pro odpowiadanie smutku zjazd ekspertów

Nie możemy pominiąć Ruminy.

Zjazd ekspertów do Warszawy oraz Ruminy
 do 7 września - Kucharski

ADJUTANTURA GENERALNA	
NACZELNEGO WODZA	
L. CZ. 8866 J2	
Wpłynęło do	23. XI 1922 roku
Wyszło do	1922 roku
Załączników	

TELEGRAM SZYFROWY
PRZYCHODZĄCY

Poselstwo do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Helsingfors, 27.VI.22.

B. Nr.

Otrz. 27: VI. 22.g.11.

Receptus 44. /D.V.5202/.

Minister Spraw Zagranicznych uważa odpowiedź negatywną za niewskazaną, ze swej strony sugeruje osobiście odpowiedź: jako kraje prowadzące politykę pokojową traktujemy sympatycznie każdą inicjatywę rozbrojenia, z zadowoleniem przyjmujemy do wiadomości oświadczenie Rosji o jej polityce pokojowej, jesteśmy gotowi wziąć pod rozwagę każdą konkretną propozycję, któraby wzajemnie gwarantowała pokój. Taktyką Ministra Spraw Zagranicznych jest traktować propozycję jako bluff propagandy sowietów, zmusić rząd rosyjski do przedwstępnego uściślenia i albo wykazać złą wiarę, albo samą konferencję odwlekać, ewentualnie odbyć ją nie w Moskwie i poprzedzić konferencją ekspertów bałtyckich i polskich. Minister Spraw Zagranicznych przeciwny zwołaniu umyślnej konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych w tym przedmiocie jak wogóle nadawaniu zbytecznego znaczenia czy rozgłosu propozycjom sowietów, jednocześnie przeciwny zbytniemu odkładaniu odpowiedzi prosi o rychłe sformułowanie ^{.....} stanowiska Polskiego Rządu.

[Handwritten signature]

M.R.